

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΞ ΙΤΑΛΙΑΣ

ΑΙ ΘΕΡΜΟΠΗΓΑΙ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΤΤΙΝΗ

Α΄.

ΣΥΝΕΠΕΙΑ ἀδρανείας τοῦ ἥπατος, ἀσθενείας λίαν κοινῆς τῶν θερμῶν κλιμάτων, ὃ ἐν Καττῶν ἰατρός, Γερμανὸς τὸ γένος, καὶ ἐκ τῶν κορυφαίων ἐπιστημόνων, Χὲς Βέης (docteur Edward Hess Bey) μὲ ἔθεσε εἰς σχέσιν μετὰ τοῦ ὄρους Καττίνη, περὶ οὗ ὁ Ἄγγλος συγγραφεὺς Carmichael, ὃ πρὸ μακροῦ ἐπισκεφθεὶς τοῦτο, εἶπε ὅτι, ἂν ἡ Τοσκάνη ἀποτελῆ τὸν κῆπον τῆς Ἰταλίας, τὸ Val di Nievole, οὗτινος κέντρον τὸ ὄρος Καττίνη, ἀποτελεῖ τὸν κῆπον τῆς Τοσκάνης. Καὶ ἀληθῶς: τὸ ὄρος τῆς Λεκάνης*, ὡς ἐκ τῆς σειρᾶς τῶν περικυκλούντων ὁρέων, ἅτινα προφυλάττουσιν ἐκ τῶν ψυχρῶν καὶ ὀρηκτικῶν ἀνέμων, ἀπέχον μίαν ὥραν καὶ τέταρτον σιδηροδρομικῶς τῆς περικαλλοῦς Φλωρεντίας ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς ἱστορικωτάτης καὶ πολυγραμμάτου Πίζης ἀφ' ἐτέρου, περιλαμβάνει μαγευτικὰς ἐξοχὰς καὶ τοπεῖα δυσπεριγράπτου καλλονῆς, χλοερούς λειμῶνας, δάση, βράχους ἐν σχήματι φασμάτων ὠραῖζοντας τὸ θέαμα τῶν φυσικῶν ἐκείνων καλλονῶν, αἵτινες θέλγουσι τὴν δρασιν, ὡς ἡ ὑπὸ φαειδρὸν οὐρανὸν βαλσαμώδης καὶ ἐκ τερπνῶν ἀρωμάτων ἀτμόσφαιρα μεθύει τὴν ὄσφρησιν. Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὁ Πλίνιος, ὃ περιπαθῶς γράφας περὶ Ἰταλίας καὶ εἰπὼν ὅτι οἱ ἄνεμοι ἀναπνέουσι μᾶλλον ἢ πνέουσι (Pline L III-C 684) εἶχε ὑπ' ὄψιν περικαλλές τι καὶ προνομιούχον τῆς Τοσκάνης τοπεῖον, οἷον τὸ ὄρος Καττίνη, τὸ ῥίπτον εἰς ἕκστασιν νοῦν, καρδίαν καὶ αἰσθήσεις, τὸ συγκρατοῦν ἐπὶ μακρὸν τὸν περιηγητὴν ἐν μεταίχμιφ ὀνειροῦ καὶ ἀληθείας, καὶ τὸ συνδυάζον τὴν ὀλυμπίαν γαλήνην τῆς ἐξοχῆς πρὸς τὸ πολύτυρβον τῆς μεγαλοπόλεως, διότι ἐνῶ τις λούσται εἰς εὐώδη ἀτμόσφαιραν τερπνῶν ἀρωμάτων καὶ αἰσθάνεται τοὺς ἑαυτοῦ πνεύμονας θωπευομένους ὑπὸ αὔρας μῦρα καὶ δρόσον διαχεούσης, αἴφνης συναντᾷ πολυτελέστατα ὀχήματα καὶ πολυστέρλινα αὐτοκίνητα διασχίζοντα πλατείας, ἄλση, δενδροστοιχίας καὶ ἐπαύλεις καὶ ἀνά μέσον πρασίνων λόφων καὶ κατεσπαρμένων

* Montecatini παραφθορὰ τοῦ Montecadenia δηλ. ὄρους τῆς Λεκάνης.

κοιλιάδων παρατηρεῖ ὀδοντωτὸν σιδηρόδρομον, συνδέοντα τὸ κάτω μετὰ τοῦ ἄνω ὄρους Καττίνης, καὶ παρὰ τὰ μέρη, ἐν οἷς αἱ ἄμπελοι συζεύγνυνται μετὰ τῶν ἐλαιῶν καὶ τὰ πολυθέλγητρα κάλλη τοῦ ἀφελοῦς ἀγροτικοῦ βίου συγκρούονται μετὰ πολυτελῶν κήπων αὐστηροτάτου Ἀγγλικοῦ ῥυθμοῦ, εὐρίσκει ἀντιπροσώπους πρακτορείων γυναικεμπορίας, κρατοῦντας μάρσιπον ἐγκλείοντα τιμολόγια, δείγματα καὶ ἐγγράφους προτάσεις ἐν εἴδει συμβολαίων διότι πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης, μάλιστα δὲ ἐν Ἰταλίᾳ, ἡ γυνὴ εἶναι ὁ σιδηρός καὶ ὁ γαιάνθραξ τῆς βιομηχανίας τῶν ξένων, ἐξ ὧν, κατὰ τὴν στατιστικὴν, περὶ τὰς 950,000 ἐλκύει ἐτησίως ἡ εὐδαίμων Ἰταλία, ἡ χιλιούπολις [Italia della milla città] καὶ ἠπιοδωρος ἐκείνη χώρα, ἥς τὴν ἀρετὴν τῶν τόπων, τὸ μέγεθος τῶν πόλεων, καὶ τὸν πλοῦτον, ἀπὸ τῶν ἀρχαίων ἤδη χρόνων ἐτεκμηρίου ὁ Στράβων (V 218) καὶ ὀγδοήκοντα πέντε χιλιάδας τὸ προνομιούχον ὄρος Καττίνης, ὅπερ ὡς πᾶν τεμάχιον τῆς Ἰταλίδος γῆς εἶτε κατάφυτον χωρίον, εἶτε ὄρεινὴ πολιχνη, εἶτε παραλία νήσου, πλὴν τοῦ φυσιολατρικοῦ περιβάλλοντος, ἐγκλείει καὶ τὴν σφραγίδα τῆς φιλέργου χειρὸς τοῦ βιοπαλαιστοῦ. Τέλος ἡ κίνησις καὶ ἡ ζωὴ τοσοῦτον ἀφθονος, διαρκῆς καὶ φυσικὴ ἐνταῦθα, ὥστε καὶ τοῦ μᾶλλον δυστυχοῦς τὴν καρδίαν θερμαίνει ἢ πρὸς τὸ ζῆν ἀγάπη, ἡ δὲ καλαίσθητος καὶ φιλόκαλος πολυτέλεια, ἡ πανταχοῦ τοῦ ὄρους Καττίνης παρατηρουμένη, ἀπὸ τῶν ἰδιωτικῶν οἰκοδομῶν καὶ ξενοδοχείων μέχρι τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ προσκαίρων ἰδρυομένων ξυλίνων παραπηγμάτων, ἐν οἷς ἔμποροι τῶν διαφόρων Ἰταλικῶν πόλεων τὰ ἐπαγωγότατα τῶν γυναικείων καὶ μαλθακῶν τεχνῶν ἔργα ἐκθέτουσι, δικαιολογεῖ καὶ ἐνταῦθα πάντα περιηγητὴν ἀπευθύνοντα τὴν τοῦ βασιλέως τῆς Σπάρτης Λεωτυχίδου πρὸς τὸν οἰκοδεσπότην ἐρώτησιν: «Εἰ τετράγωνα παρ' αὐτοῖς τὰ ξύλα φύεται.»

Ὅρος Καττίνης! Ὁ ἀναγνώστης δὲν δύναται ἢ νὰ ἀποκαλυφθῇ πρὸ τοῦ μεγαλείου ὄρους, ὅπερ ἔφαλε ὁ ποιητὴς Ἰωσήφ Giusti, ὅπερ ἀπηθανάτισε ὁ χρωστήρ τοῦ διασήμου ζωγράφου τῆς Τζοκόνδας Λεονάρδου da Vinci, πρὸ τῶν ἀγαλμάτων τῶν εὐρεθέντων ἐν τῇ θέρμῃ τοῦ Λεοπόλδου καὶ μαρτυρούντων, ὅτι αἱ θέρμαι τοῦ Montecatini ἦσαν γνωσταὶ κατὰ τὰ πρῶτα τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔτη, δὲν δύναται, λέγω, ἢ νὰ ἀποκαλυφθῇ πρὸ τῶν πύργων, ὧν τὰ ἐρείπια ὑπενθυμίζουσι τὴν Φλωρεντιανὴν δημοκρατίαν, τὴν ἐξουσίαν τῶν Μεδίκων καὶ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους τῆς Παπικῆς καὶ τῆς Καισαροβασιλικῆς ἐξουσίας, καὶ τὴν ἐν τῷ ἄνω Καττίνης μάχην τῆς 19 Αὐγούστου 1319, ἥς μετέσχε ὁ ἀθάνατος ποιητὴς Δάντης ὁ γράψας τὴν Θεῖαν Κωμωδίαν, τὴν Βίβλον ἤτοι τοῦ Ἰταλικοῦ λαοῦ, καὶ ἐν γένει πρὸ τῶν ἔργων, ἅτινα προβάλλουσι ἀνὰ πᾶν βῆμα τοῦ περιηγητοῦ, ἔργα τῆς πολιᾶς ἀρχαιότητος, τοῦ ζοφώδους, πολυέργου καὶ ἀκίμωνος μεσαιῶνος, καὶ τῆς καλλιτέχνου, πολυάθλου καὶ πολυτοκου Ἀναγεννήσεως. Ἄλλ' ἡ θελεκτήριος ὄψις τῶν εὐθαλῶν γειτόνων ἐξοχῶν, τῶν δι' ἠλεκτρικῶν τροχιοδρόμων συνδεομένων, αἱ ἐν αὐταῖς χαρίεσαι ἀγριάδες εὐθαλῶν

μύρτων και εϋχύμων βοτανῶν, αἱ ζωηρόταται σταφυλαὶ καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν εὐστομώτατοι οἴνοι, ὧν εὐφροσύνας μνημονεύουσι τὰ τυρ-
 βαστικά τῶν περιηγητῶν σμῆνῃ τὰ ἀποθαυμάζοντα τοὺς λειμῶ-
 νας, τὰς ροιάς, ἐλαίας καὶ καστανέας, αἵτινες θάλλουσι πανταχοῦ
 εὐδαιμόνως οὐχ ἦττον ἢ τὰς πολυαριθμούς πηγὰς, τὰ ἀναβρυτήρια
 καὶ τὰ δάπεδα τῶν ἀνθέων τὰ κρασπεδοῦντα τὰ πεζοδρόμια τῶν
 κεντρικῶν λεωφόρων, καθιστῶσι τὸ ἀνθεμόεν καὶ μυρίπουν ὄρος
 Καττίνῃ μουσοφιλές ἀγροτικοῦ πλοῦτου καὶ κοινωνικῆς εὐμαρείας
 ἐνδιαίτημα, δυνάμενον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως νὰ ὑποστῇ τὴν σύγ-
 κρισιν πρὸς τὴν νῆσον καὶ τὴν ἐν αὐτῇ μυθολογουμένην κηπουρι-
 κὴν τέχνην τοῦ Ὀμηρικοῦ ἀνακτος τῶν Φαιάκων, διότι καὶ ἐνταῦθα
 αἰσθάνεται τις τὸν ζωογόνον χυμὸν τῶν δένδρων, μεταγγιζόμενον
 ἀπὸ τῶν ἰνῶν τῶν κορμῶν εἰς τὰς ἴνας τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν
 αἰσθητηρίων. Οὐδὲλως ὅθεν ἄπορον, ἂν ὁ μουσολήπτος τῆς Ἰτα-
 λίας μουσοουργὸς Βέρδης, ὁ κατ' ἔτος τακτικῶς ἐπισκεπτόμενος τὸ
 προνομιοῦχον τοῦτο ὄρος, ἐνταῦθα ἠσθάνετο προηγουμένως ὅτι
 κατόπιν ἐμελοποιεῖ, ἐνταῦθα μετερρῦθμιζε τὰ ἄτεχνα καὶ ἀκαλαί-
 σθητα στιχορρηγίματα τοῦ ποιητοῦ Πιάβε, (τοῦ γράφοντος τὰ βι-
 βλιάρια (libretti) ἅτινα ἐκεῖνος ἐμελοποιεῖ), ἐνταῦθα συνέγραψε
 τὴν περίφημον αὐτοῦ κριτικὴν περὶ τοῦ ρωμαντικωτάτου μυθιστο-
 ρήματος τοῦ Γκουτιερῆζ (ἐξ οὗ ἐξήχθη τὸ Trovatore) περὶ οὗ ἔλεγε
 ὅτι εἶναι ἔργον μανιακοῦ, καὶ τέλος ἐνταῦθα ἐν τῇ Locanda
 Maggiore, ἐν ἣ κατέλυε, συνέθεσε τὴν τρίτην πράξιν τοῦ Rigo-
 letto. Ὁ Βέρδης εἶναι ἐκ τῶν εὐεργετῶν τοῦ ὄρους Καττίνῃ ὄπερ,
 ὡς εἶπε, ἐδημιούργησεν ὁ Ὑψιστος ἐν ὧρα καλλιτεχνικῆς ἐμπνεύ-
 σεως. Αὐτὸς πρῶτος ἀπεκάλεσε ὄγδοον θαῦμα τοῦ κόσμου τὸ Σπή-
 λαιον Giusti, τὸ ἐν τῷ χωρίῳ Monsumano περιώνυμον ἐκεῖνο
 Σπήλαιον, τὸ εἰς εἴκοσι πέντε λεπτῶν ἀπόστασιν εὐρισκόμενον,
 244 μέτρων μήκους καὶ 18 πλάτους, καὶ τὸ ἐλκῶον 20.000 ξένους
 ἐτησίως, θαυμάζοντας τοὺς ἐν αὐτῷ ὠραίους σταλακτίτας καὶ στα-
 λαγμίτας, τὰ ἐκ φυσικῶν ἀτμῶν Λουτρά, τὴν θερμὴν πηγὴν τοῦ
 διαρκῶς ἀναβρῦοντος ὕδατος, καὶ ἐκζητοῦντας τὴν θεραπείαν ἀρ-
 θριτίδος ἢ ρευματισμῶν, παραλυσίας τινὸς τοπικῆς, διαφόρων ἀσθε-
 νειῶν τῶν ὀστέων, πολυσαρκίας καὶ στερώσεως! Ἐνταῦθα
 γραῖται, λίαν εὐλυτον εἰς φληναφίαν τὸ στόμα ἔχουσαι, ἀναλαμβά-
 νουσι τὴν ἐπιδιόρθωσιν γαστρῶν, ἐν αἷς δὲν ἠδυνήθη νὰ καρποφο-
 ρήσῃ ἢ ριζοβολήσῃ ὁ σκανδαλοποιὸς κρῖνος, καὶ τὴν ἐπανοφορὰν
 ἐξηγητισμένων κρῖνων εἰς σκανδαλοῦργόν ἢ καὶ ἄφογον στάσιν.

Ὁ νοήμων ἀναγνώστης τοῦ ἀγαπητοῦ «Ἡμερολογίου», ὡσφράνθη
 ἤδη, ὅτι πρόκειται περὶ κλασικῆς γῆς, χαμηλῆ δὲ καὶ κεκλασμένη
 τῇ φωνῇ καλεῖ ἡμᾶς, ἵνα περιγράψωμεν τὰ κατὰ μέρος καὶ τὰ
 ἐξ ἀπορρήτων.

Β΄.

Ἐν τῇ ἐν ἡ ζῶμεν περὶ ἐποχῇ, καθ' ἣν ὁ ἄνθρωπος ἐξ ὅλων
 τῶν εὐαγγελικῶν παραγγελημάτων τιμᾶ καὶ σέβεται πρωτίστως τὸ
 τοῦ Ἐκκλησιαστοῦ: «Καὶ ἐπήνεσα ἐγὼ τὴν εὐφροσύνην» οὐ γὰρ

ἔγνωσαν τι ἀγαθὸν πλὴν τοῦ φαγεῖν, τοῦ πιεῖν καὶ τοῦ εὐφρανθῆναι, ἢ κοιλία ἐκπροσωπεῖ τὰς ὕλιστικὰς τάσεις τοῦ αἰῶνος, τὸ σεβαστότερον μέρος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, τὸ ἀριστοτεχνήμα τοῦ ἀριστοτεχνήματος τοῦ Δημιουργοῦ. Κλητοὶ δὲ καὶ ἐκλεκτοὶ ζῶσι δι' αὐτὴν, σκέπτονται δι' αὐτῆς καὶ συγκινοῦνται δι' αὐτῆς.

Καὶ ἰσοῦ ὁ λόγος, δι' ὃν τὸ ἐπιμελεῖσθαι τῆς κοιλίας ἀποτελεῖ τὴν τελευταίαν λέξιν τοῦ διασημοτέρου τῶν συγχρόνων τῆς μακροβιότητος ἐξερευνητῶν, τοῦ περιωνύμου Μετωνικόφ, ὅστις ὀρμώμενος ἐκ τῆς ἀρχῆς ὅτι τὰ ἔντερα εἶναι ἢ ρίζα τοῦ ἀνθρωπίνου δένδρου, εἰς τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα ἀναζητεῖ τὸ μικρόβιον τοῦ γήρατος τοῦ προσερχομένου ἐκ τῆς ἀποσκληρύνσεως τῶν ἰστών, ἣν προκαλεῖ ἢ συσσωρεύσει ξένων οὐσιῶν ἐν τοῖς ἐντέροις. Ἡ ὑπέρμετρος βρῶσις καὶ πόσις τῶν συγχρόνων, ἢ ἐν τῇ στομάχῳ ἦτοι ὑπερπαραγωγή, παράγει τὰς ὠχροφόρους Ἀρπυίας καὶ τὰς αἱματορρόφους Ἐμπούσας τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος, τὰς καθιστώσας τὸν ἄνθρωπον παιγνιον νευρασθενικῶν φασμάτων ἢ ἔρμαιον ἀλγηδόνων καὶ δυσφορίας, ἱκανῶν νὰ πείσωσι τὸν πάσχοντα ὅτι προσεβλήθη ἐξ ὀργανικῆς τιнос νόσου, ἐνῶ πλειστάκις ἀπεδείχθη ὅτι πάντα ταῦτα εἶναι ἀπότοκα ἀπλῆς ἀδρανείας στομάχου ἢ ἥπατος.

Ἐπρωτάξαμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα καὶ ἀπαραίτητα, ἵνα ἐγγύτερον αἰσθανθῶσι καὶ νοήσωσι οἱ ἀναγνώσται τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὕδατων τοῦ ὄρου Καττίνη, ἅτινα ἐν συνδυασμῷ τῆς μιᾶς μετὰ τῆς ἄλλης πηγῆς λαμβανόμενα, ἀπεδείχθησαν ἀμειλικτοὶ διώκται τῶν μικροβίων, ἅτινα ὡς Ἀσιαταὶ ἐπιδρομαὶ διεισδύουσιν εἰς τὸν ὀργανισμόν, προκαλοῦντα τοπικὰς φλεγμονὰς καὶ καταπληκτικῶς πολλαπλασιαζόμενα σχηματίζουσι ἀποικίας, ἃς ἀνακαλύπτει ἡ ἀνάλυσις τῶν κοπράνων, ἢ τοῦ κοιλιακοῦ ὕγρου καὶ ἡ ἀκτινοσκόπησις. Ἄφ' ἧς ὁ διάσημος χειρουργὸς τῆς Ἀγγλίας Φρειδερίκος Treves, ἐξετέλεσε τὴν ἐπὶ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδου τοῦ Ζ' ἐγχείρησιν σωληνοειδίτιδος, καὶ ἐδημοσίευσεν τὴν περιτόμητον ἐκείνην διατριβὴν περὶ τοῦ πῶς δύναται νὰ προληφθῇ ἡ θεραπεία ἄνευ ἐγχειρήσεως, τὰ ὕδατα τοῦ ὄρου Καττίνη ἤρθησαν εἰς περιωπὴν παγκοσμίου ὑπολήψεως. Ἄλλως ἀπὸ μακροῦ ταῦτα εἶναι γνωστὰ πρὸς πλείστους ὁμογενεῖς Ἰνδιῶν καὶ Αἰγύπτου ἀπὸ πολλῶν ἤδη δεκαετηρίδων, ὃ δὲ ἐν τῇ ἐν Ἀθῆναις ἐθνικῇ πανεπιστημίῳ καθηγητῆς Νικόλαος Δαμασκηνός, ὃ ἐν ἡλικίᾳ 95 ἐτῶν ἀποβιώσας, κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι πέντε ἔτη δὲν ἀπέλειπε τακτικῶς κατ' ἔτος νὰ μεταβαίνει ἑκατέρωθεν αὐτοῦ γήρας. Ἐξ εἰς ταῦτα ὤφειλε τὸ μέχρι τελευτῆς θαλερὸν αὐτοῦ γήρας. Ἐξ ὅσων δὲ ἐγὼ εἶδον, ἐβεβαιώθη ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Μαγδαληνὴ, ἢ κατὰ τὸν Εὐαγγελιστὴν Λουκᾶν ἑπτὰ δαιμόνια ἐν τῇ τρυφερῇ αὐτῆς στομάχῳ ξενίζουσα, θὰ ἀπηλλάσσεται καὶ ἐβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἀκαθάρτων πνευμάτων καὶ θὰ ἐπανέφερε τὴν ἀδελφότητα Στομάχου καὶ Ἀγίας Ἐδρας. Ἐν τῇ φωλεᾷ πλὴν ἐκείνη τῆς δρόσου καὶ τῆς ἀνέσεως, οὐ μόνον πάσχοντες, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ὕμνεις προσφεύγουσι χάριν ἀναψυχῆς, διότι οὐδὲν ἀπολείπει τὸ δυνάμενον νὰ ἀνα-

παύση τὸν νοῦν ἢ νὰ ἀναπτέρωσῃ τὴν ὑγείαν. Οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ τις μυίας ἢ κώνωπας φορεῖς μικροβίων, ὧν δὲν εἶχε γνῶσιν ὁ Λουκιανός, ὅτε ἐπλεκε τὸ «Μυίας ἐγκώμιον», οὔτε ὁ πολυμαθέστατος Μιχαήλ Φελλός ὁ ὑμνήσας τοὺς κόρεις, τὰς ἐμπίδας, τοὺς φύλλους καὶ τὰς φθεῖρας, πάντας ἦτοι τοὺς ἀγωγεῖς τῶν ἀοράτων δολοφόνων τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ κατὰ τὴν σήμερον ἐπιστημονικὴν θεωρίαν. Εἰδικοί ἀστυίατροι ἐποπτεύουσι τὴν καθαριότητα τῶν ξενοδοχείων, τῶν ἐν αὐτοῖς λουτήρων καὶ ψυγείων, τὴν κασσιτέρωσιν τῶν μαγειρικῶν σκευῶν, τὴν τακτικὴν ἀποσβέστωσιν τῶν τοίχων, καὶ εἰδικαί διατάξεις τοῦ ὑπουργείου πρὸς τὸν δῆμον κανονίζουσι τῆς πόλεως τὴν καθαριότητα, δι' ἣν καταρτίζονται καὶ ἔκτακτα συνεργεῖα. Καὶ οὕτω μόνον ἐξηγεῖται ἡ ἀνυπέβλητος καὶ ἀφάνταστος καθαριότης ἢ ἀπολάμπουσα καὶ ἀπαστρέπτουσα ἐν τόπῳ, ὃν ραίνουσι δις τῆς ἡμέρας τὰ κόπρανα ἑκατοντάδος χιλιάδων στομάχων, τὰ διοχετευόμενα ἐντὸς ὑπονόμων μὴ ὑποκειμένων εἰς ρῆξιν σωλήνων, ἢ εἰς παραμικρὰν παρέκκλισιν, ὅπερ ἀποτελεῖ ἄθλον, τοῦ μυθικοῦ Ἡρακλέους τὴν δρᾶσιν ἐπισκιάζοντα. Ἄλλὰ καὶ αἱ ἐκ τῶν στομάχων τούτων ἐξερχόμεναι ἀπόπνοιαὶ μόνον εὐφροσύνως ἐπιδρῶσι ἐπὶ τῆς τερπνῆς καὶ ζωογόνου αὔρας, ἣτις μεταβάλλει εἰς ἀπόλαυσιν καὶ αὐτὸ τὸ ζῆν καὶ ἀναπνεῖν, προχέουσα νάρκην καὶ λήθην εἰς περιβάλλον ἐμπνέον ὄνειρα καὶ προκαλοῦν θυμηδίαν καὶ γέλωτα.

Γ'.

Ἱατρικῇ ἐντολῇ, ἐλάμβανον πέντε ποτήρια ὕδατος ὄρους Κατίνης ἐκ τριῶν διαφόρων πηγῶν, περιπατῶν καὶ πίνων κατὰ σταγόνας, ὡς πάντες οἱ ὑπὸ θεραπείαν, οἱ ἕνεκα τούτου παρατείνοντες τὴν ἐν τῷ πρωῖνῳ ἐντευκτηρίῳ διαμονὴν ἐπὶ 2½ ἕως τρεῖς ὥρας, καθ' ἃς διασκεδάζουσι ἀκούοντες λαμπρὰν μουσικὴν ὀρχήστραν, θαυμάζοντες τὰ ποικίλα ἐκθέματα καὶ πολλὰ κατὰ θυμὸν καὶ κοιλίαν μερμηρίζοντες. Μόλις ἀρχίσῃ ἡ πόσις τοῦ πέμπτου ποτηρίου, ἄρχεται ἡ ἀναγωγὴ τῶν διαφόρων ρωμαντικῶν καὶ ποιητικῶν κλασμάτων εἰς τὴν μονάδα τῆς πραγματικότητος. Φαντάζεται τις ὅτι αἱ κάθετοι ἢ ὀριζόντιοι παλμικαὶ δονήσεις, αἱ ἀπολήγουσαι εἰς ἰσχυροῦς συντιναγμοὺς καὶ κραδασμοὺς, προμηνύουσι σεισμόν, ἢ ὅτι δικαστικὸς κλητὴρ εἰσελθὼν εἰς τὸ κοιλιακὸν μέγαρον, ὑποβάλλει εἰς βιαίαν ἢ καταναγκαστικὴν ἔξωσιν ἐνοικιαστὰς μὴ πληρόνοντας ἐνοίκιον. Ἄλλ' ἀκαλλεῖς καὶ κακόζηλοι βορβορυγμοί, οὐδὲν τὸ κοινὸν μετὰ τῶν ἀπαλῶν τόνων τῶν ἀρχαίων Λυδικῶν αὐλῶν ἔχοντες, δεινοὶ βρόμοι, ὡς εἰ τὰ ἐγκατα τῆς γαστρικῆς γῆς ἐτάραττε ὁ ποῦς νέου κατακτητοῦ, ταχέως λήγουσιν εἰς ἦχους σερδαλέων σαλπίγγων, αἵτινες κρούουσι τὸ ἐμβατήριον κατὰ τῶν μικροβίων, ἐνῶ συγχρόνως ὑπόκωφοι ἦχοι δίκην ἀκροβολισμῶν προμηνύουσι ἐναρξιν μάχης, σταματῶντες, ἐπισπεύδοντες ἢ ἐπιδραδύνοντες τὸ βῆμα. Ἐνῶ δὲ ἐσκεπτόμην νὰ λάβω ὕψος ἀνταποκριτοῦ περιγράφοντος τὴν μάχην, κακοῦργος καὶ ἀτρόμητος ληστής

λυμαινόμενος τὰς ὑπογαστρίους χώρας, ἐξέρχεται κελαδῶν τὸν ὕμνον τῆς χωνεύσεως, καὶ βιαζόμενος, ὡς οἱ πωληταὶ παραρτημάτων τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφημερίδων, θέν μοι δίδει καιρὸν νὰ πάρω μυρωδιὰ τῶν διατρεχόντων. Τὸν ὕμνον πλὴν ἐκεῖνον διαδέχονται:

Ραγδαία ἀποτελέσματα τῶν χωνευτικῶν ὑδάτων Καττίνης

γοητεῖται συγχορδιῶν καὶ χρωματικῶν κλιμάκων μισόπνικτοι τόνοι, κατακυλίσματα ἤχων ἀποτελούντων τὸ ἀκατέργαστον ὕλικὸν μουσικῆς ἀοράτου, ἣτις ἐξιθανικεύει ἔψιν καὶ εἶδος τῶν κατ' ἐπίσθεν σωμάτων εἴτε λειοδέρμων καὶ ἀβροδέρμων, εἴτε παχυδέρμων καὶ τραχυδέρμων. Ἀλλὰ τὰ πολύφωνα καὶ ἐνίοτε ἐμμελεῖ ἐκεῖνα ἀκούσματα προκαλοῦσι κοιλιακὴν ὄρχησιν, εἶδος ἀρχαίου κόρδα-

κος, ὃν νήφοντες χορεύομεν, κινούμενοι ὡς οἶον τε σεμνότερον καὶ τὴν τῶν λόγων ἐν παρομοίᾳ περιστάσει ἔνδειαν ὑποδοθηθῶντες διὰ χειρονομιῶν — χονδροειδῶς ἐνίοτε κωμικῶν — καὶ κινήσεων, αἷτινες κατ' ἀντανάκλασιν παριστῶσι τὴν σκέψιν ἢ τὴν ἀσκεψίαν τῆς στιγμῆς ἐκείνης, καὶ πολλάκις φανερὰ τὰ πράγματα ποιοῦσι κατὰ Λουκιανόν. Ἡ σπουδὴ τοῦ νὰ καταλάβῃ θέσιν ἐν τοῖς ἀποχωρητηρίοις μοὶ ὑπενθυμίζει τὴν δρμὴν, μεθ' ἧς ἐρρίφθησαν εἰς τὴν θάλασσαν τὰ Γαδαρεινὰ δαιμόνια, καθ' ἃ ἱστορεῖ ὁ Εὐαγγελιστής.

Ἴδιον μονώροφον ἐν τῇ κήπῳ οἰκοδόμημα, περιέχον ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν αἰθούσας διὰ τοὺς ἄνδρας καὶ ἕτερον ἰσάριθμον, πλήν ἐστερημένον τῆς γυμνῆς τῶν τοίχων ἀμορφίας, διὰ τὰς γυναῖκας ἀλλαχοῦ τοῦ κήπου, φιλοξενοῦσι τοὺς διεθνεῖς καρπούς τῶν πανταχόθεν γῆς ἐκεῖσε συρρεόντων καὶ ὑφίστανται τὴν ἐπιδρομὴν τῆς μείζονος μερίδος τῆς παγκοσμίου στομαχικῆς ὑπερκοπώσεως. Οἱ κακόχυλοι καὶ κακέμφατοι ἐκεῖνοι χῶροι, διὰ τῆς ἀφθόνου πνευμάτων καὶ ὕλης συγκομιδῆς, ὑπενθυμίζουσι τὸ ἔδος τῶν θεῶν, τὸν θεῖον Ὀλυμπον, ἀναντίρρητον δὲ ὅτι καὶ οἱ Ὀλύμπιοι ἄσμενοι τὸ φαιδρὸν καὶ εὐθυμον ἐκείνο θέαμα ἄνωθεν καταβλέπουσι. Φαντάσθητι, ἀναγνώστα, τὸ ἄρμα τῆς κοιλίας κυριολεκτικῶς, καὶ οὐχὶ μεταφορικῶς, φερόμενον ἐπὶ ἠφαιστείου μεθ' ὄλου τοῦ ἐπιτελείου καταχθονίων δαιμόνων καὶ πονηρῶν πνευμάτων διεξαγόντων τιτάνειον πάλην, ἣν θὰ εἶχε ἴσως ὑπ' ὄψιν ὁ Shakespear γράφων τὴν Ἑρικουμῖαν, φαντάσθητι τὸ εἰς ἀδράνειαν ὑπὸ τῆς Μητρὸς Φύσεως καταδεδικασμένον μέλος ἐκεῖνο τοῦ σώματος ὑποβαλλόμενον εἰς κοπιώδη ἐργασίαν, σειόμενον, κινούμενον, πάλλον, σφαδάζον, καμπτόμενον καὶ ὑπανεγειρόμενον, φαντάσθητι ἀερῶδες νεφέλωμα περιβάλλον τὸ στερέωμα τοῦ κοιλιακοῦ ἀπέιρου, ἀναλογίσθητι ὁπόσοι σφαιροειδεῖς ὄγκοι, ὧν τινες καὶ Σελήνης εὐκυκλότεροι, κατέλαβον θέσιν ἐν τῇ Ἀνακτόρῳ τῆς χωνεύσεως, περὶ τὸ ὁποῖον συνωθεῖται τοῦ κόσμου ὁ κόσμος, ἀναλογίσθητι ἐντείνων ὀσφρησιν καὶ ἀκοὴν ὁποῖα τις θὰ ἦ ἢ ἔκρηξις τοσούτων κοιλωρυχείων, καὶ εἰπέ ἂν ὁ ἐφ' οὗ κήθησαι κακέμφατος ἐκεῖνος χῶρος εἶναι ἢ οὐ ὁ Μέγας Ὀλυμπος, ὅστις ἐλέλιξε ἐκ τοῦ νεύματος τοῦ Κρονίωνος κατὰ τὸν ποιητὴν. Ἄλλ' ἀναπτύξωμεν εὐρύτερον τὰ ἐν τοῖς ἀπορρήτοις τοῦ ὄρου Καττίνη, παρακαλοῦντες τὸν ἀναγνώστην μεθ' ἰλαρότητος νὰ παρακολουθήσῃ ἡμᾶς εἰς μέρος, ὁπόθεν διὰ χορδῶν καὶ τυμπάνων αἰνεῖται ὁ Θεὸς τῆς Ὑγείας, μέρος, ἐν ᾧ πᾶς ὁ ἐπὶ θρόνου χωνεύσεως καθήμενος νομίζει ἑαυτὸν ἕτερον Παγανήνην, ἀφοῦ κατορθοῖ ἐκ τῆς μιᾶς καὶ μόνης κοιλιακῆς χορδῆς νὰ ἐκπέμπῃ πᾶν εἶδος μελωδίας καὶ μουσικᾶς συνθέσεις καθ' ὄλους τοὺς τόνους τῆς μουσικῆς κλίμακος. Ἐν αὐτοῖς, ἐνθ' ἐνὶ μὲν φιλοτίῃς ἐνὶ δ' ἡμέρῳ, ὁ νοῦς αὐτοματοῦς καὶ λεληθότως ἀπὸ τὰ μὴ μοῦ ἄπιου ἀνατρέχει εἰς προσφιλεῖς τοῦ βίου ἀναμνήσεις. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι τὰ ἀπόρρητα... εἶναι ἢ Τράπεζα, ἐν ἣ ὁ πλεῖστοι κατεθέσαμεν μέγα μέρος τῶν ἀξιών τῆς παιδικῆς καὶ τῆς νεανικῆς φαντασίας. Ἐν αὐτοῖς ἐγευθήμεν τὸ πρῶτον τῆς ἡδονῆς τοῦ καπνί-

σματος, και ἐν αὐτοῖς ὡσφράνθημεν τὸ παρθενικὸν ἄρωμα τῆς πρώτης ἐρωτικῆς ἐπιστολῆς, ὅτε τὸ μαστίγιον ἐθεωρεῖτο παρὰ γονέων και διδασκάλων ἢ ἐντελεστέρα σύνοψις τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης. Ἄλλ' οἱ ἀνά μέσον τῶν δύο ὀπισθίων ὄρεων ἐξερχόμενοι ρόθοι ὑδάτων, αἱ αὐτοεἰδεις βόμβαι, οἱ πάταγοι βροντῶν και αἱ ὄρμητι- και καταγιγίδες, φέρουσι ἐν τῇ μνήμῃ τὸν καθηγητὴν τῆς φιλολο- γίας ἀναπτύσσοντα τὸ Ὀμηρικόν: «Οὐδὲν γαστρός κακὸν κύντερον ἄλλον» ἦτοι οὐδὲν κακὸν ἀναιδέστερον τῆς κοιλίας, ἢ τὰ περὶ Χαρωνείων κλιμάκων, δι' ὧν εἶδωλα και πνεύματα ἀνήρχοντο και κατήρχοντο, τὸν τῆς θεολογίας ἐρευνῶντα τὸ «Ἄνά μέσον ὄρεων διελεύσονται ὑδατα» και τὰ ἀγαθὰ και πονηρὰ πνεύματα, και τὸν τῆς ἱστορίας τὸν ἐν πνεύματι ἀντισοσιαλιστικῶ ἐξηγοῦντα πῶς τὰ δικαιώματα τῆς κοιλίας ἐπὶ τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ παρέσχον ἀφορμὴν εἰς τὸν σοφὸν και σώφρονα Ἀγρίππαν νὰ παύσῃ τὴν ἐν Ρώμῃ στάσιν τῶν Πληθείων. Ἐν τοῖς ἀποχωρητηρίοις τέλος ἰκα- νοποιούμεθα διανοούμενοι, ὅτι ἐν αὐτοῖς παύει πᾶν προνόμιον και πᾶσα διάκρισις ἀπὸ τοῦ Καισαροβασιλέως και Αὐτοκράτορος μέχρι τοῦ χωρικοῦ και τοῦ ἐργάτου, τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν ζῶσαν τύψιν τῆς κοινωνικῆς συνειδήσεως, και ὅτι ἐν αὐτοῖς πᾶς ἕκαστος εἶναι κύριος και ποιμὴν τῆς ἑαυτοῦ ἐνεργείας και σχέσεων μετὰ τῶν προσφιλῶν ἐκείνων δοχείων, ὧν τὸ βάθος πολλακίς ἀμιλλᾶται πρὸς τὸ τῆς Νεοπλατωνικῆς φιλοσοφίας.

Καιρὸς πλὴν νὰ ἐγερθῶμεν και θαυμάσωμεν τοὺς καρποὺς τῆς ἡμετέρας κοιλίας, οὓς τὰ Καττίनिया ὑδατα ἡγεμονικῶς δωροῦσι εἰς τὸν στόμαχον τῶν ὑπονόμων. Οἱ διὰ μικροσκοπίου ἐξερευ- νήσαντες και ἀναλύσαντες τὰ γενόμενα, μαρτυροῦσιν ὅτι εἶδον πλήθη μικροβίων περίτρομα τρέχοντα τῆδε κάκεισε, ἕτερα ἀνά διμοιρίας και ἀποσπάσματα συντεταγμένα, ἅτινα, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς οἷδε τίνος Χεσάψιφ, μάτην προσεπάθησαν νὰ ἀνακόψωσι τὴν ἐκ τοῦ πανικοῦ καταδίωξιν, και ἕτερα παλαιόντα ἵνα σωθῶσι ἐκ τῶν ἐρεπιῶν καταστροφῆς, ἧτις ἔθαψε μυριάδας φιλέργων πολι- τῶν τῆς Δημοκρατικῆς ἐκείνης πολιτείας — και εἶναι ἔργω και οὐχὶ λόγῳ δημοκρατικὴ ἢ πολιτεία ἢ μὴ σεβομένη τὸν ὀργανισμὸν ἐνὸς Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας και Αὐτοκράτορος τῶν Ἰνδιῶν — μαρτυροῦσι ὅτι βλέπουσι ἔδαφος κεκαλυμμένον ὑπὸ νεκρῶν, οἷτι- νες ἀνετίναξαν γεφύρας και σιδηροδρομικὰς γραμμάς — ἀπεσκλη- ρωμένα ἦτοι συγκρίματα και ἐντερολίθους — και ὅτι τὰ θύματα τῆς ἀκάπνου ἄλλ' ἀνοθέτου ἐκείνης πυρίτιδος, τηρουμένων τῶν ἀναλογιῶν, ἐκτείνονται εἰς ἀκτίνα μείζονα τῆς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ἀνθρωπίνων μαχῶν, μαρτυροῦσι ὅτι διέκρινον ἀστυφύλακας τη- ροῦντας τὴν τάξιν, ἐργάτας εἰς ἀναζήτησιν τῶν θυμάτων πορευομέ- νους και τέλος κόσμον ὅλον, ὅστις ἀφοῦ ἐγεύθη τῶν θελγῆτρων τῆς ζωῆς και διεξήγαγε τὸν μάταιον τῆς βιοπάλης ἀγῶνα, ἔπεσε θύμα κοιλιακῆς καταγιγίδος ἢ τῶν τηλεβόλων τῆς στομαχικῆς ἀκρασίας. Ἄλλ' ἀνάγκη νὰ σταματήσωμεν τὴν περιγραφὴν, βέβαιοι ὅτι ὁ ἀναγνώστης ἐφεξῆς ἐτι μᾶλλον θέλει τιμᾶ και γεραίρει τὰ

X. Νέζεο

κατ' ὀπισθεν σώματα, πληροφορούμενος ὅτι μόνον τὸ ἄζωτον καὶ ὁ φωσφόρος, ὃν περιέχουσι τὰ ἐκκρίματα τῶν ἐπισκεπτῶν τοῦ ὄρους Καττίνη, ἀποφέρουσι ἐτησίως περὶ τὸ ἕν ἑκατομμύριον δραχμῶν, ὅπερ διατιθέμενον πρὸς ὄφελος τῆς Γεωργίας ἀναλογεῖ πρὸς δέκα ἑκατομμύρια, κατὰ τοὺς ἐπιεικεστέρους ὑπολογισμοὺς. Τοῦτο μεθερμηνευόμενον δηλοῖ ὅτι τὰ περιφρονημένα ἀποχωρητήρια εἶναι ἄξια σημασίας θησαυροφυλάκια, διὸ καὶ αἱ Κυβερνήσεις, ἵνα μὴ ἀσωτεύωνται τοσοῦτον χρήσιμοι ὕλοι, πανταχοῦ τῆς Εὐρώπης δαπανῶσι ἀφειδέστατα πρὸς

συντήρησιν στεγανῶν βόθρων, ἐξ ὧν ἄλλως τε ἐξήρτηται καὶ ἡ ὑγεία τῶν κατοίκων. Ἄλλὰ καὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν θὰ ἦσαν ἀδαεῖς τῆς ἀνεκτιμήτου ταύτης πλούτου καὶ ὑγείας πηγῆς, ἵνα καλῶσι Ὀπισθόδομον τὸ οἰκοδόμημα, ἐν ᾧ ἐφυλάσσετο ὁ δημόσιος θησαυρός, καὶ Κοιλούχιον τὸ χρηματοκιβώτιον.

Καὶ Ἐρυσίχθονος βουλευμίαν ἂν εἶχε ὁ ἀναγνώστης τοῦ ἀγαπητοῦ «Ἡμερολογίου», πέπεισμαι ὅτι θὰ ἀπεξημιώθη ἐκ περιγραφῆς, ἣτις θὰ μείνῃ ζωνρά, ὡς ἐλπίζω, εἰς τε τὸν νοῦν καὶ τὴν ὄσφρησιν. Ὅσακις δὲ ἀνυπομονῶν καὶ σφιγγόμενος, ἐλλείψει ἐκφορτωτικοῦ καταφυγίου, ζητεῖ μυστικῶς καὶ ἀπροσπελάστως νὰ διαλάβῃ ξένα βλέμματα καὶ ρίνας, θὰ ἀναπολῆ εὐφροσύνης τοῦ ὄρους Καττίνη, ἂν δὲν ἐκεντήθη ἤδη αὐτῷ ἡ ὄρεξις νὰ μεταβῇ ἐπιτοπίως καὶ διαπράξῃ αὐτοπροσώπως τὰ θέοντα...

Barrage)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΞΕΝΟΣ

Η Π Ε Ι Ρ Ο Σ

ΚΑΘΕ φορὰ ποῦ βρέχει ὁ οὐρανὸς
θνυᾶμαι τὰ δροσάγια τῆς Ἡλείου
κι' ἀνάβει μέσα μου βαθὺς καῦμός
καὶ μὲ κνῆλ σιὰ σύθαμπα τοῦ ὄνειρου.

Καὶ βλέπω μέσ' σιὰ χιόνια κάποιου μου ὄνειρου
σὰν τὸν καρπὸ ἀπ' τὸ κλαρὶ νὰ πέφτη,
καὶ κάθε φλόγα ὀλόσθουσι σιὰ σιγήθια μου,
κι' ὅλα παρὰ ἀπ' τὸν Πόλεμο τὸν κλέφτη.

ΡΩΜΟΣ ΦΙΛΥΡΑΣ